

Socialdemokraterna

FRAMTIDSPARTIET

Kommunalpolitiskt principprogram

Förord

Det kommunalpolitiska programmet beskriver den politik vi socialdemokrater vill driva i kommunfullmäktige och i kommunens olika nämnder och styrelser under mandatperioden 2018 – 2022. Detta program ligger till grund för Socialdemokraternas valmanifest, arbete under valrörelsen och något att hålla i handen för dig som ledamot, ordförande eller gruppleddare i kommunens nämnder och styrelser under kommande mandatperiod.

Uppsala kommun är en demokratisk organisation som styrs av folkvalda i kontinuerlig dialog med kommunens invånare. Kommunen har ansvar för förskola, grundskola, gymnasieskola, särskola och kommunal vuxenutbildning. Andra ansvarsområden är socialtjänst, omsorg för äldre och för personer med funktionsnedsättningar samt kultur- och fritidsverksamhet. Det är kommunen som ansvarar för den övergripande planeringen och som ska se till att det finns bostäder, vägar och parker.

Till kommunens ansvar hör även att se till att det finns hälsoskydd, miljöskydd och räddningstjänst, vatten och avlopp och att människor kan sortera sina sopor. Utöver allt detta och en hel del annat är Uppsala kommun dessutom en av Uppsalas största arbetsgivare och en stor konsument av varor och tjänster.

Som Sveriges fjärde största kommun är Uppsala en röst att räkna med även i frågor som inte direkt tillhör kommunens ansvarsområden. Genom att vara en aktiv opinionsbildare, samarbeta med andra och genom att visa på goda exempel kan Uppsala kommun påverka Sveriges framtid.

Socialdemokraternas vision för Uppsala är en jämlik, trygg och hållbar kommun som håller ihop – där alla behövs och får plats. Vi vill forma ett Uppsala där varje invånare, oavsett bakgrund, har möjlighet att nå sin fulla potential. Vi vet att Uppsala och Sverige fungerar bäst när alla bidrar efter förmåga och ges stöd utifrån sina behov. När vardagen fungerar för alla Uppsalabor fungerar Uppsala som bäst.

Innehåll

Jobb och tillväxt för framtidstro

Näringspolitik för nya jobb	1
Kompetens för nya jobb.....	2
Alla som kan jobba ska jobba	3
Etablering av nyanlända.....	5
Alla ska ha råd med en bra bostad	6
Utveckla staden	7
Uppsala - Sveriges bästa landsbygdskommun	8

Sammanhållning för ökad trygghet

Motverka segregationen.....	11
Trygghet på gator och torg.....	13
Förebyggande och uppsökande arbete	14
Trygghet i hemmet.....	15
En idrottskommun för alla.....	16
Kultur för alla	17

Kunskap och demokrati gör Uppsala starkare

Alla barn och elever ska nå kunskapsmålen.....	21
Varje barn och elev ska mötas av en kunnig profession.....	23
Skolans roll för arbetsmarknaden.....	24

En välfärd som går att lita på

En äldrevänlig kommun.....	26
En omsorg av hög kvalitet.....	27

Ett Uppsala som tar ansvar för miljö & klimat

Främja det hållbara resandet	29
Vi investerar i aktiv miljö- och klimatpolitik tillsammans.....	32

Ett levande folkstyre

Ordning och reda i ekonomin.....	34
Kommunen som garant för välfärden	35
Kommunen som arbetsgivare.....	37
Kommunen som konsument	40

Jobb och tillväxt för framtidstro

Det viktigaste för Uppsalas ekonomi, välfärd och sociala sammanhållning är att få fler människor i arbete. Jobbet är en stor och viktig del av livet. Arbete ger en egen inkomst, utveckling och gemenskap med andra. Att kunna försörja sig själv och bidra med sitt arbete är grunden för ett jämlikt samhälle som håller ihop, där alla behövs och kan försörja sig själva men också bidra till det gemensamma samhällsbygget. Vår övergripande politiska prioritering är full sysselsättning.

Uppsalas två universitet, vårt universitetssjukhus, de statliga myndigheterna, alla spännande företag och inte minst vår kreativa miljö och strategiska läge i Sveriges största arbetsmarknadsregion gör att fler söker sig hit. Uppsala växer och förutsättningarna för att fortsätta utveckla vår kommun är goda.

Men samtidigt står vi inför stora utmaningar. Trots att Uppsala idag har en låg arbetslöshet så finns fortfarande mycket att göra. Arbetslöshet innebär stora svårigheter för den enskilde, men följden blir också en stor utmaning för kommunens ekonomi med krympande resurser till välfärd och nödvändiga framtidsinvesteringar. För detta krävs ytterligare åtgärder för att på allvar trycka tillbaka arbetslösheten. För att kunna skapa fler arbetstillfällen krävs också att det finns både bostäder för människor att bo i och lokaler för företag att växa och utvecklas på.

I Uppsala finns en stor efterfrågan på arbetskraft men problem med att säkerställa kompetensförsörjning inom flera branscher, inom näringslivet såväl som i kommunens egna verksamheter. I Uppsala finns en bredd av entreprenörer och innovationsdrivna företag med stora möjligheter till utveckling. Den kompetens och potential till utveckling som finns inom dessa måste tillvaratas på ett bättre sätt. Många studenter väljer att lämna Uppsala efter avslutade studier. Därför behövs också åtgärder för att koppla samman studenter med lokala arbetsgivare och näringsliv och se till att fler påbörjar eller fortsätter sitt yrkesverksamma liv i Uppsala.

Näringspolitik för nya jobb

- 30 En viktig del i att fler ska komma i arbete är att det finns människor som vågar och vill utveckla nya företag. I Uppsala finns en växande andel små företag med stor potential. Den potentialen måste tillvaratas.

Sveriges företag behöver ligga i världstoppen för digitaliseringen för att stärka sin konkurrenskraft. Därför behöver internationellt konkurrenskraftiga forsknings- och innovationsmiljöer stärkas. Uppsala är en sådan miljö. Vi har ett unikt läge och en attraktiv plats i huvudstadsregionen genom närheten till både Arlanda och Stockholm. Det finns stora

- 40 möjligheter för näringsliv, fler bostäder och fler arbetstillfällen att växa fram i vår kommun. Det finns potential till att fler lokala, nationella och internationella företag och huvudkontor kan etablera sig i Uppsala. Därför vill vi förbättra förutsättningarna för företag att växa och etableras här. Vi vill skapa 70 000 nya jobb till år 2050 och stärka samarbetet mellan kommunen, universiteten, det lokala näringslivet och andra lokala aktörer för att skapa fler och bättre förutsättningar för fler och växande företag i vår kommun. Vi ska också öka tillgången av lokaler och mark för våra nya och växande företag.

Ett hinder för att det lokala näringslivet i Uppsala ska kunna växa är bland annat utmaningar med kompetensförsörjningen. Vi behöver se till att det finns ett starkt, näringsliv med en stor bredd samtidigt som de offentliga arbetsgivarna kan anställa fler.

- 50 I samverkan med näringslivet, inom ramen för näringslivsprotokollet, ska kommunen verka för att utöka antalet praktikplatser för studenter. På så sätt skapas en språngbräda mellan Uppsalas universitet och arbetsmarknaden.

Socialdemokraterna vill:

- Utveckla samarbetet mellan kommunen, universiteten, näringslivet och andra lokala aktörer för fler och bättre möjligheter till företagande
 - Främja entreprenörskap och företagande
 - Att utöka kommunens stöd till företagskluster inom relevanta tillväxtbranscher
 - Att öka marknadsföringen av Uppsalas näringsliv på en internationell arena
 - Att våra kommunala bolag ska användas för att skapa förutsättningar för nya företag att etablera sig i Uppsala
- 60

Kompetens för nya jobb

Arbetsmarknaden ser idag annorlunda ut än vad den gjorde för några år sedan. Arbetsmarknaden kräver idag mer av oss. Tiden är förbi då en kunde utbilda sig som ung och sedan ägna sig åt ett och samma jobb resten av yrkeslivet. På listan över bristyrken står i dag över 100 yrkestitlar. I Uppsala liksom hela Sverige står vi inför en stor utmaning kring att lösa kompetensförsörjningen, inte minst inom välfärdens verksamheter.

70 En del i att se till att lösa kompetensförsörjningen är att fler personer läser yrkesinriktade program på gymnasiet och att fler ges möjlighet att via vuxenutbildningen studera vidare. Det finns idag också en matchningsproblematik inom flera yrken, i byggsektorn såväl som inom vård och omsorg.

Vi behöver skapa bättre möjligheter för fler att vidareutbilda sig och se till att öka välfärdsyrkenas attraktivitet. Vi vill samtidigt arbeta mer med uppsökande verksamhet för de målgrupper som har störst behov av det.

Socialdemokraterna vill:

- Satsa på fler kvalificerade yrkesutbildningar/yrkeshögskola utifrån branschens behov och de möjligheter som Uppsalas två universitet ger
- Stärka stödet till folkbildningen och studieförbunden.
- Utöka yrkesvuxutbildning och vuxenutbildningen så att fler Uppsalabor kan möta arbetsmarknadens behov
- Satsa på mer uppsökande verksamhet för att nå grupper med stora behov
- Utöka kommunens satsning på studentmedarbetare för att trygga en långsiktig kompetensförsörjning

Alla som kan jobba ska jobba

- 80 Att kunna försörja sig själv och bidra med sitt arbete är grunden för ett jämlikt samhälle som håller ihop, där alla behövs och ska ges möjlighet att försörja sig själva. Vår målsättning är att den lokala arbetsmarknaden i Uppsala ska utvecklas i takt med befolkningsökningen i kommunen.

Till år 2050 behöver Uppsala skapa 70 000 nya jobb, vilket innebär att 2000 nya arbeten per år behöver växa fram. Det kräver en utvecklad näringspolitik för fler jobb men också en aktiv arbetsmarknadspolitik som tar hänsyn till Uppsalabornas såväl som kommunens möjligheter och behov. Som en stor arbetsgivare har Uppsala kommun en viktig uppgift i detta.

- 90 För att uppnå jämlikhet behöver alla inkluderas. Personer som trots stora insatser inte kan få arbete på den ordinarie arbetsmarknaden ska erbjudas möjlighet att få anställning med lönestöd och villkor enligt kollektivavtal. För att möjliggöra detta krävs fler individuellt utformade insatser. Många av de personer som idag har svårt att få jobb kan bidra genom att avlasta befintlig personal med kringuppgifter. Även sociala företag och andra delar av den sociala ekonomin kan bidra till fler arbetstillfällen. Vi vill därför att kommunen ska underlätta och stötta framväxten av såväl kooperativ som sociala företag. Vi vill göra det lättare både att starta eget och att starta företag tillsammans.

En positiv utveckling är att ungdomsarbetslösheten nu är den lägsta på 14 år och att 90-dagarsgarantin är uppfylld. För att alla unga ska komma i arbete finns det mer att göra.

- 100 Nyanlända och ungdomar utan gymnasieexamen är bland de grupper som riskerar att hamna utanför på arbetsmarknaden i framtiden. Insatser för att alla ska klara gymnasieutbildning samt en tidig kontakt med arbetslivet underlättar ett framtida inträde på arbetsmarknaden. Därför prioriterar vi att alla elever i årskurs 9 garanteras kommunala feriearbeten. För alla elever med särskilda behov garanteras även feriepraktik.

Feriearbeten fås genom kontakter. Eftersom ensamkommande ungdomar saknar vårdnadshavare som har kontakter och nätverk, garanteras alla ensamkommande ungdomar i SPRINT-klasserna att minst en gång under skoltiden få ett feriearbete. Eftersom hälften av ungdomsarbetslösheten består av heltidsstuderande ungdomar i gymnasiet och högskola som söker sommarjobb, vill vi fortsätta med satsningen på subventionerade sommarjobb till kollektivavtalsenliga löner för gymnasieungdomar. För att främja ungdomars entreprenöriella förmåga vill vi även fortsätta med satsningen ”Roligaste sommarjobbet”.

Socialdemokraterna vill:

- Att personer med särskilda behov som inte får arbete på den ordinarie arbetsmarknaden ska erbjudas möjlighet att få anställning med lönestöd och villkor enligt kollektivavtal
- Utveckla arbetet med uppsökande verksamhet för att nå unga utanför arbetsmarknaden
- Införa garanti för elever i årskurs 9, elever med särskilda behov samt ensamkommande ungdomar i SPRINT-klasser till kommunala feriearbeten och feriepraktik.
- Fortsätta satsningen på subventionerade sommarjobb till kollektivavtalsenliga löner för gymnasieungdomar.
- Fortsätta satsningen på att främja ungdomars entreprenöriella förmåga.
- Fortsätta utveckla samhällsorienteringen inom SFI-undervisningen

120

130

140 Etablering av nyanlända

En framgångsrik jobbpolitik är central även för att främja etablering och integration. Vår politik måste därför sätta nyanländas jobbetablering på arbetsmarknaden i fokus. Under hösten år 2015 välkomnade vi många nyanlända till Uppsala kommun. Då var utmaningen att se till att alla nya Uppsalabor skulle få tillgång till utbildning och bostäder. Etableringsarbetet måste nu fortsätta. Det kommer att kräva fler utbildningsmöjligheter, mer effektiv språkutbildning, bättre matchning samt validering av nyanländas kunskaper.

150 En av de mest centrala delarna för att forma sitt liv är att kunna försörja sig själv och ges möjlighet att utvecklas och få vara i ett sammanhang. En väldigt central del inom etableringen är därför att våra nyanlända Uppsalabor kommer i arbete.

Under mandatperioden lanserade vi en satsning på extratjänster för långtidsarbetslösa och nyanlända i Uppsala kommun. Nu behövs fler insatser för att fler nyanlända ska komma i arbete. Vi behöver bland annat utvidga vuxenutbildningen så att fler personer kan möta arbetsmarknadens behov och bli anställningsbara. Dessutom vill vi ha fler platser inom yrkesvuxenutbildningen. Även SFI-undervisningen behöver stärkas.

160 Nyanlända har olika kompetenser och behov, därför behövs det individanpassade insatser. En grupp nyanlända har hög utbildning – de behöver en snabb validering och snabbspår till bristyrken. En annan grupp är unga – de behöver en gymnasieexamen. En tredje grupp är äldre och kan ha låg utbildning – de behöver subventionerade anställningar med lägre kostnader för arbetsgivaren. Vi vill fortsätta med det arbete tillsammans med Arbetsförmedlingen som nu genomförs med tidiga jobbspår inom ramen för etableringsprogrammet. Där kan nyanlända efter en snabb kartläggning, parallellt med SFI-studier, påbörja yrkesstudier och praktik mot yrken med rekryteringsbehov, bland annat barnskötare och vårdbiträden.

Socialdemokraterna vill:

- Säkerställa en mer effektiv etablering genom samarbete mellan kommunen och Arbetsförmedlingen
- Bedriva yrkesutbildning parallellt med SFI och yrkesinriktad SFI
- Fortsätta satsningen med extratjänster
- Stärka insatserna för att få in kvinnor med utländsk bakgrund på arbetsmarknaden
- Möjliggöra SFI-undervisning på fler öppna förskolor

Alla ska ha råd med en bra bostad

170

Uppsala växer och vi blir allt fler Uppsalabor. Uppsalas snabba befolkningstillväxt ställer krav på en aktiv bostadspolitik där fler bostäder byggs, men under många år har Uppsalas befolkning växt i en betydligt högre takt än bostadsbyggandet. Bostadsbristen är ett faktum i Uppsala såväl som i resten av landet – men den är ingen naturlag.

Fler bostäder är centralt i en socialdemokratisk jobb- och välfärdspolitik, för rörligheten på arbetsmarknaden och för att minska klyftorna mellan människor. För att skapa fler jobb i Uppsala och öka bostadsbyggandet krävs en aktiv bostadspolitik, en långsiktig strategi för markförsörjning för våra företag samt en effektiv handläggning av detaljplaner och bygglov. Alla

180

Uppsalabor ska ha möjlighet att leva i bra bostäder till rimliga kostnader. Vi vill att alla bostadsområden ska vara attraktiva att bo i. Det ställer krav på blandad bebyggelse i alla delar av kommunen, såväl i staden som i våra tätorter på landsbygden.

För att öka byggandet i Uppsala har vi under mandatperioden arbetat med att korta bygglovstiderna, bemanna planläggningsprocesserna och öka antalet byggaktörer samtidigt som vi har bedrivit en markpolitik med högre hållbarhetskrav, satsat på fler hyresrätter och tagit fram Uppsalas första arkitekturpolicy.

190

Det är glädjande att byggtakten nu ökar och att över 3000 nya bostäder växer fram i Uppsala varje år. Trots detta finns fortfarande många unga som väntar på att få sitt första egna hem och familjer som behöver större bostäder. Idag är kostnaderna för nya bostäder ofta högre än vad många har råd med. Vi vill fortsätta bygga fler bostäder för att mota bort bostadsbristen samtidigt som vi ska se till att bostäder av olika form och pris byggs över hela vår kommun. Vi vill också utnyttja befintligt bostadsbestånd mer effektivt genom att skapa fler boendelösningar såsom moderna kollektivhus och kompiskontrakt.

Socialdemokraterna vill:

- Upprätthålla en hög byggtakt
- Använda investeringsstöd eller andra åtgärder för att bygga mer till lägre boendekostnader
- Utveckla formerna för medborgardialog och inflytande
- Ställa högre krav på social hållbarhet av det som byggs
- Främja hållbart byggande, bland annat genom att kräva att nybyggnationer och ombyggnationer har låg miljö- och klimatpåverkan ur ett livscykelperspektiv.
- Skapa fler boendelösningar såsom moderna kollektivhus och möjlighet att teckna kompiskontrakt

- Verka för att inkomstkraven för hyresrätter ses över
- Fortsätta sänka förmedlingsavgiften inom Uppsala bostadsförmedling
- Ställa krav på att det som byggs ska hålla en hög arkitektonisk kvalitet

Utveckla staden

200 Uppsala växer med fler människor, företag, skolor och förskolor och bostäder. Genom att fortsätta utveckla vår stad och upprätthålla en hög byggtakt ska vi se till att minska bostadsbristen och bristen på lokaler för våra företag och service i kommunen. Uppsala ska vara en plats med ett levande stadsliv med närhet till service, kultur, nöjen och restauranger runtomkring i våra stadsdelar.

I Uppsala ska människor ha möjlighet att bo med närhet till handel, service, förskolor, skolor och arbete. I staden ska det vara lätt att röra sig till fots, på cykel eller med kollektivtrafik.

210 När vi bygger ut Uppsala måste hållbarheten stå i centrum ur ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv. För att lyckas med det krävs ett nytänkande i stadsplaneringen. Det kan handla om att hushålla med mark, merutnyttja redan gjorda investeringar i infrastruktur och om att prioritera bostäder och grönområden framför stora trafikapparater. I staden ska Uppsalaborna också ha god tillgänglighet till rekreation med närhet till välskötta parker, friluftsområden och natur.

När vår stad växer måste vi också se till att den görs tillgänglig för alla invånare. Därför behöver vi förbättra framkomligheten för våra barn och äldre som promenerar, skapa säkra cykelstråk för våra cyklister och montera upp fler parkbänkar där man kan slå sig ned för att vila eller vänta på kompis.

- Utveckla kommunen ur ett barn-, äldre-, trygghets-, och jämställdhetsperspektiv
- Bygga fler lokaler för handel, service och övrigt näringsliv
- Förbättra tillgängligheten till parker, friluftsområden och gemensamma ytor
- Förbättra den samhälleliga helhetsplaneringen för gröna och attraktiva livsmiljöer

220 Uppsala - Sveriges bästa landsbygdskommun

Sett till antalet boende på landsbygden är Uppsala kommun Sveriges största landsbygdskommun. Därför är det viktigt att kommunens insatser är inriktade på att både stad och landsbygd ska få möjlighet att växa och utvecklas efter sina olika förutsättningar.

230 En landsbygd i utveckling kräver att landsbygdens behov blir sedda. Vi ska fortsätta genomförandet av kommunens översiktsplan och göra den till ett kraftfullt verktyg för utveckling av både staden och landsbygden. Vi har som mål att Uppsala ska bli Sveriges bästa landsbygdskommun. För att lyckas med det behövs bättre kommunikationer, fler bostäder och utökad service och handel på landsbygden.

Under mandatperioden har vi tagit fram Uppsalas landsbygdsprogram där bostadsbyggande, näringslivsutveckling, service och infrastruktur samt lokalt engagemang är frågor i fokus. Vi har också arbetat med att förbättra servicen i kommunens landsbygder och har som mål att etablera fler servicepunkter de kommande åren. Kommersiell service i form av dagligvaruförsäljning, post, apotek, betaltjänster och drivmedel måste finnas i närhet till hemmet för att underlätta alla tätortsbors vardag, oavsett om man bor i Björklinge, Järlåsa eller Skyttorp.

240 Till år 2050 bedöms befolkningen på landsbygden öka med 15 000–30 000 invånare. Kommunen behöver ha en beredskap för 2 000–5 000 nya jobb på landsbygden under samma tidsperiod. En ökad självförsörjningsgrad av mat, vatten och energi är viktigt för att möta framtida samhällsutmaningar och en alltmer osäker omvärld. Lokala ekosystemtjänster behöver synliggöras och förvaltas hållbart. Bostadsbyggande måste öka och tillgängligheten bli bättre. Lokala lösningar på globala utmaningar skapar tillväxt och mervärde. Kraven på social hållbarhet ökar där alla individer ska få goda möjligheter att integreras, utvecklas och vara delaktiga i samhället. Ur ett krisberedskaps- och civilt försvarsperspektiv är framför allt en ökad självförsörjning, stärkta möjligheter till kommunikation, robust infrastruktur och ett starkt civilsamhälle av stor vikt.

250 Landsbygden erbjuder en varierad natur och en rik kulturmiljö och skulle kunna rymma långt fler bostäder och arbetsplatser än idag. Trots det hamnar landsbygdsborna ofta i stadens skugga och får inte samma möjligheter att påverka den kommunala planeringen. Det håller vi på att ändra. Utan en levande landsbygd blir det inte heller en hållbar stadsutveckling. Vi vill investera i Uppsalas landsbygd. Landsbygden och staden är beroende av varandra. Att en fjärdedel av kommunens invånare bor på landsbygden ska märkas. Vi vill värna och utveckla de lokalsamhällen med unika kultur- och naturmiljöer som finns idag, vi vill arbeta för bevarandet av den produktiva jordbruksmarken och stödja lokala initiativ för hållbar landsbygdsutveckling. Vi vill göra de mindre tätorterna i Uppsala kommun till livskraftiga knutpunkter för medborgerlig och kommersiell service. Även här ska finnas ett bra utbud av skolor, kultur, fritid, vård och omsorg och idrott.

260

För att stärka landsbygden ytterligare vill vi fortsatt prioritera bostadsbyggande, näringslivsutveckling i ett land-/stadsperspektiv, service och infrastruktur samt lokalt engagemang på landsbygden.

Socialdemokraterna vill:

- Lyfta fram landsbygdens potential och särskilda förutsättningar i all samhällsplanering och utveckla formerna för demokratiskt inflytande.
- Utveckla de mindre tätorterna till livskraftiga knutpunkter för medborgerlig och kommersiell service.
- Utveckla förutsättningarna för fungerande och flexibel kollektivtrafik på landsbygden.
- Främja utökat och varierat byggande samt förbättra servicen i tätorterna på landsbygden
- Aktivt stödja utbyggnaden av fiberbaserat bredband i hela kommunen.
- Utveckla arbetet med medborgarinflytande på landsbygden

Sammanhållning för ökad trygghet

270 Ett gott samhälle är ett samhälle som håller ihop - där människor upplever tillit till varandra och till samhället i stort. Socialdemokraterna vill stärka tilliten mellan människor och till samhället, och öka människors trygghet. Att garantera allas rätt till arbete, utbildning och bostad är grundläggande byggstenar för att skapa ett Uppsala för alla, och också för att stärka människors tillit till varandra och till samhället i stort. Men det behövs mer än så för att skapa en ökad sammanhållning.

280 Uppsala behöver samlas för att minska klyftorna, bryta segregationen och bekämpa otryggheten. Uppsalabor med olika bakgrund ska mötas i skolan, som grannar, i föreningslivet, som arbetskamrater och på gator och torg. Kvinnor och män ska vara jämställda. Alla i vår kommun ska ha trygg tillgång till välfärd och service på lika villkor. Trots att mycket bra idag görs är det inte självklart att det är så. Var en person växer upp och bor har i dag stor påverkan på ens framtida inkomst, hälsa och välmående. Därför behövs en politik för jämlikhet som på sikt minskar inkomstklyftorna och utjämnar ojämlika levnadsvillkor mellan alla Uppsalabor.

Brottsligheten utgör ett hot mot hela det demokratiska samhället och ska bekämpas med alla medel. Det är när tron på framtiden går förlorad som gängen och våldet blir ett alternativ. Vi ska bekämpa brotten, men också brottens orsaker. Vi socialdemokrater vägrar acceptera framväxten av ett rädlans Uppsala. Därför är det oacceptabelt att andelen som känner sig otrygga på gator och torg ökar. Med kompromisslös kamp mot brottsligheten och en politik som går på djupet med problemen ska vi göra Uppsala tryggare.

290 Det effektivaste sättet att hindra människor att hamna snett i livet är att erbjuda något som är bättre: En bra utbildning, något meningsfullt att göra på fritiden, ett jobb och möjlighet att flytta hemifrån. Därför har vi socialdemokrater bytt riktning på politiken i Uppsala och under de senaste åren verkat för att stärka den grundläggande tryggheten i samhället och ersatt skattesänkningar med investeringar för fler jobb, en bättre skola och starkare välfärd. Det arbetet måste nu fortsätta.

300 Vi socialdemokrater vill främja det goda livet för alla Uppsalabor. Det innebär att alla ska ges möjlighet att leva fria och friska liv. Oavsett vem du är eller var i kommunen du är bosatt ska du känna dig trygg och leva med god tillgång till grönska och friluftsliv, kultur och idrott. Vi vill att Uppsalaborna ska vara delaktiga och ta gemensamt ansvar för samhällets utveckling – inte som kunder eller konsumenter, utan som medborgare. Vi socialdemokrater tycker därför att föreningslivet och folkrörelsearbetet, med idrottsrörelsen, studieförbunden och frivilligorganisationerna i spetsen, är viktiga för att skapa mötesplatser över klassgränser.

Motverka segregationen

310 En av socialdemokratins främsta uppgifter är att motverka ojämlikheten och segregationen och se till att alla människor i Uppsala får jämlika förutsättningar för ett bra liv. Var man växer upp har stor påverkan på ens framtida inkomst, hälsa och välbefinnande. Idag finns stora skillnader mellan de som har lång eller kort utbildning, fattiga och rika, äldre och unga, de som bor i innerstaden eller i en förort, i staden eller på landsbygden. För att motverka segregationen i vår kommun och samhället i stort krävs tydliga åtgärder för att säkerställa att hela Uppsala håller ihop.

320 Vi socialdemokrater har under mandatperioden bytt riktning på politiken i Uppsala och ersatt skattesänkningar med investeringar för att fler ska komma i jobb, stärka skolan och förbättra välfärden. Det arbetet måste nu fortsätta. Därför ska vi fortsatt arbeta för en bostadspolitik som integrerar, en utbildningspolitik för ökad jämlikhet och en arbetsmarknad som tar tillvara allas kompetens.

För att de grundläggande strukturerna som orsakar segregation bryts krävs ett omfattande arbete med långsiktiga reformer för att bryta segregationen i Uppsala, där kommunen, civilsamhället, näringsliv och myndigheter och sakkunniga inom området samarbetar. Vi behöver samla alla goda krafter för att skapa ett Uppsala där din bakgrund inte avgör din framtid och där alla får jämlika förutsättningar att skapa sig det liv de drömmer om.

330 Idag spelar bostadsområde, hemförhållanden och bakgrund allt större roll för om våra barn och unga klarar skolans kunskapsmål. Trots att kunskapsutvecklingen går åt rätt håll finns idag stora skillnader i resultat mellan olika skolor. Det kan vi socialdemokrater aldrig acceptera. Därför måste vi bryta skolsegregationen också genom att främja kunskapsutvecklingen och höja resultaten för de skolor som har lägst skolresultat.

340 Vårt mål är en jämlik skola med fokus på kunskap och bildning. Att bryta skolsegregationen är därför en av våra viktigaste uppgifter. När vi bygger ut och rustar upp våra skolor ska det ske utifrån strategiska positioneringar för att kunna mota bort skolsegregationen. För att skapa en jämlik skola krävs också en del strukturella förändringar som möjliggör att barn och elever från olika bakgrunder kan mötas. Skolan måste också bli mer tillgänglig. Det handlar både om att alla familjer ska känna sig trygga med att det finns en förskola och skola i närhet till hemmet såväl som att de pedagogiska miljöerna blir mer tillgängliga och anpassas efter olika behov.

Ett område i Uppsala som påverkats kraftigt av segregationen är Gottsunda-Valsätra. Att få bort Gottsunda från polisens lista över särskilt utsatta områden är en angelägenhet för hela Uppsala. Med kompromisslös kamp mot brottsligheten och politik som går på djupet med problemen ska vi vända utvecklingen. Vi ska framåt tillsammans: Kommunen, polisen, Gottsundaborna, fastighetsägare, föreningar och företagare. Om vi håller ihop är förändring möjlig.

Socialdemokraterna vill:

- Få bort Gottsunda från polisens lista över särskilt utsatta områden och använda erfarenheterna från arbetet för att motverka segregationen i hela kommunen
- Fortsätta implementera handlingsplanen för Gottsunda/Valsätra
- Genomföra en satsning för ökad kunskap och förbättrade skolresultat för de skolor som har lägst resultat
- Förbättra arbetsvillkoren för att fler lärare ska arbeta i utsatta områden
- Planera staden i syfte att motverka bostadssegregationen
- Bygga fler förskolor och skolor på strategiskt placerade platser för att motverka segregationen

Trygghet på gator och torg

350 I Uppsala ska inte trygghet vara ett privilegium för några få utan en rättighet för alla. Därför måste Uppsalabornas trygghet i det offentliga rummet öka. Anledningen till att någon känner sig otrygg kan variera från person till person. Oavsett vad utgör otryggheten en begränsning av individens frihet och det tänker vi socialdemokrater inte stå passiva inför. Därför ska vi aktivt arbeta på flera fronter för att stärka tryggheten i vår kommun. För oss socialdemokrater handlar det inte om att göra en sak. Vi ska vidta kraftfulla åtgärder mot otryggheten samtidigt som vi stärker det som i grunden gör vårt samhälle robust och tryggt.

Under mandatperioden har vi tillsammans med polisen undertecknat ett medborgarlöfte som innebär att polisen ökar sin närvaro vid Resecentrum och kommunen vidtar åtgärder för att 360 skapa en tryggare fysisk miljö genom bättre belysning, klottersanering och trimning av buskage. Vi har också arbetat med kommunala trygghetsvakter samt monterat upp övervakningskameror kring Resecentrum i Uppsala. Vi kommer att fortsätta göra det som krävs för att våra gator och torg ska vara trygga och rena.

Socialdemokraterna vill:

- Fördjupa samarbetet med polisen kring trygghetsskapande åtgärder
- Placera övervakningskameror på strategiskt viktiga platser i kommunen
- Utveckla arbetet med trygghetsvakter i fler delar av kommunen
- Underhålla och rusta upp otrygga utemiljöer
- Främja nattvandring och liknande initiativ i flera delar av kommunen
- Se till att grundläggande samhällsservice såsom kollektivtrafik, räddningstjänst och liknande kan fullgöra sitt arbete trots yttre påfrestningar
- Verka för fler närpoliser

Förebyggande och uppsökande arbete

370 När människor tappar tron på framtiden ökar otryggheten. Därför vill vi socialdemokrater stärka det förebyggande arbetet för trygghet. Uppsala kommuns skolor och socialtjänst jobbar idag samordnat tillsammans med polisen. Det är ett arbete som vi socialdemokrater vill fortsätta. Kommunen ska arbeta tillsammans med polisen när det gäller frågor som gäller trygghet och säkerhet. När vi tillsammans arbetar mot samma mål kan vi nå större effekt än vad vi kan åstadkomma enskilt var för sig. Staden ska vara en plats för nöje och glädje, inte otrygghet. När du kliver av tåget, när du går genom stan eller när du väntar på en vän ska du känna dig säker. Därför kan vi socialdemokrater aldrig acceptera att människor upplever otrygghet när de rör sig i offentligheten. Samtidigt ska gator och torg vara rena och fräscha.

380 Narkotikan är ett gift i vårt samhälle som förstör och tar människoliv samtidigt som den göder gängkriminaliteten. Polisen gör viktiga insatser för att bekämpa de hänsynslösa knarkhandlare som gör ekonomiska vinster på andras lidande. Kommunens socialtjänst ska fortsätta vara en stark samverkanspart med polisen i detta arbete. Men vi tror också att kommunen kan och bör göra mer för att samla resurserna och mobilisera alla goda krafter i kampen mot narkotikan. Vi socialdemokrater vill kraftsamla mot narkotika genom att utöka det drogförebyggande arbetet i skolan, öka samverkan kring missbruks- och beroendevården och öka medvetenheten och kunskaperna hos bland andra föräldrar, kommunanställda och föreningsverksamma.

Socialdemokraterna vill:

- Utveckla samarbetet mellan skolan, socialtjänsten och polisen
- Intensifiera det drogförebyggande arbetet och mobilisera alla goda krafter i kampen mot narkotikan
- Använda kommunens verktyg för att motverka kriminell organisering och svarta hyreskontrakt
- Skapa fler lokala anställningar genom sociala krav på byggföretag och fastighetsägare
- Utveckla trygghetsarbetet i nära dialog med boende och föreningsliv
- Utveckla arbetet mot våldsbejakande extremism

Trygghet i hemmet

390 Alla människor ska kunna leva sitt liv i frihet. Frihet från våld är en mänsklig rättighet.

Våld i nära relationer är ett mycket allvarligt samhällsproblem och en kränkning av de mänskliga rättigheterna. Det är en folkhälsofråga, en rättslig fråga och en fråga för vården och socialtjänsten. Våld kan drabba alla, men vissa grupper är mer utsatta än andra och våld i nära relationer är ytterst ett uttryck för bristande jämställdhet där våld mot kvinnor är det främst förekommande. Våld och sexuella övergrepp innebär stora och kostsamma konsekvenser för den våldsutsatta, för barn och för samhället i stort. Det är vårt ansvar att bygga vårt samhälle på idén om alla människor lika värde och rätt att forma sitt eget liv. I vår samhällsidé har inte odemokratiska, sexistiska eller förtryckande värderingar någon plats.

400

Under me too-uppropet höjdes röster mot sexuella övergrepp och trakasserier och varje vittnessmål är en upplevelse för mycket. Alla historier bottnar i en gemensam nämnare nämligen en skev och hämmande mansnorm som genomsyrar hela samhället. För att förebygga sexualbrott måste vi krossa dagens skeva syn på könsroller och det görs genom strukturellt arbete på bred front. Idag finns det organisationer och verksamheter som jobbar med att förebygga våld och sexuella trakasserier mot kvinnor. Här finns möjlighet till stöttning och samarbete från kommunens sida.

410 Hedersrelaterat våld och förtryck har sin grund i föreställningar om kön, makt och sexualitet. Att bryta mot systemet eller kulturella traditioner och agera utifrån sina egna val och önskningar ställer höga krav på individen som ibland måste ta avstånd från familj, släkt och vänner. För att klara det krävs att samhället, inte minst kommunen, erbjuder skydd och stöd för att gå vidare i livet.

Socialdemokraterna vill:

- Stärka våldsutsatta kvinnors och barns rätt till hjälp och stöd, skyddat boende och möjlighet att byta bostad så att de snabbare ska få hjälp och stöd
- Ge förutsättningar för professionellt behandlingsarbete av individer med kontrollerande, hotfullt och aggressivt beteende.
- Utveckla kommunens jämställdhetsarbete för att förebygga våld i nära relationer
- Säkerställa en långsiktigt hållbar finansiering av kvinno- och tjejjouren och TRIS
- Hedersrelaterat våld och förtryck ska motverkas genom ökat arbete i skolan om barns och ungdomars mänskliga rättigheter

En idrottskommun för alla

Idrotten är viktig för att Uppsalaborna ska ges möjlighet att leva ett gott liv. Uppsalaborna ska både ha möjlighet att själva idrotta och inspireras av framgångsrika elitidrottare. Vi vill utveckla Uppsala som idrottskommun och värna idrotten som en del av vår gemensamma välfärd.

420

Idrotten skapar och bidrar till ett brett folkligt engagemang och fungerar också som en sammanhållen kraft i kommunen. Idrottsrörelsen är samtidigt en viktig nyckel i arbetet för en bättre integration.

Vi har startat en historisk utbyggnad av idrottsanläggningar i Uppsala kommun. Flera nya idrottsanläggningar på Gränbyfältet och en ny idrottshall i Storröta är exempel på hur ett stort antal ungdomar har getts bättre möjligheter att idrotta. Dessutom har bygget av en ny fotbollsarena på Studenternas påbörjats.

430 Alla barn och unga ska ha rätt att delta i ett rikt föreningsliv oavsett föräldrarnas inkomst. Därför är det viktigt att avgifterna är låga, så att inte idrottsutövandet blir en klassfråga. Det ska inte heller finnas några barriärer, alla ska kunna delta oavsett kön, könsidentitet, ålder, etnicitet, religion, funktionsnedsättning eller sexuell läggning.

Vi strävar efter ett föreningsliv utan fördomar och diskriminering, där barn och unga kan växa och utvecklas i en trygg miljö och där idrottsutövandet bygger på lust och glädje. Där det är roligt att träna, tävla och röra sig – idrotten ska få oss att må bra. Det är ur den breda idrottsrörelsen som morgondagens elitidrottare växer fram. Mycket av Uppsalabornas sportande och rörelse sker i naturen. Detta ska vi värna genom att utveckla och förvalta våra grönområden.

440

- Att avgifterna ska hållas låga så att alla har möjlighet att delta
- Att tjejer och killar kan utöva idrott på lika villkor
- Att alla barn och unga får daglig fysisk aktivitet i skolan/på fritids
- Att idrott bygger på både lek, spontanitet och gemenskap, men också möjlighet till elitsatsningar.
- Fortsätta satsningarna på arenor och idrottsanläggningar
- Ge idrottsrörelsen möjlighet att bli ännu bättre på att arbeta för en bättre integration
- Utveckla arbetet med fritidsbanker

450

Kultur för alla

Kulturen är en del av den samhälleliga utvecklingen. Konsten och kulturen bidrar till att skapa en rikare kommun och ett rikare samhälle att leva i. Vi socialdemokrater ser kulturen som en viktig del av välfärden.

Vår målsättning är att alla som bor i Uppsala ska ha goda möjligheter att utöva och uppleva kultur. Vi ska främja goda livsbetingelser för alla som växer upp och lever här och lägga grunden till en kommun präglad av kreativitet, bildning och innovationskraft.

460

Våra övergripande målsättningar för kulturpolitiken i Uppsala är att tillvara nyfikenheten och lusten att skapa hos barn och unga, ge fler möjlighet att utveckla sin kreativitet och att Uppsala ska ha ett blomstrande kulturliv.

Ta vara på nyfikenheten och lusten att skapa för barn och unga

Vi vill ta vara på nyfikenheten och lusten att skapa hos barn och unga. Möjligheterna för barn och unga i Uppsala kommun att få möjlighet att skapa och utveckla sin kreativitet behöver fortsätta öka. Det är bra för individens utveckling men främjar också ett livslångt engagemang och förebygger sociala problem. Satsningar på kultur- och fritidsverksamhet är viktiga sociala investeringar men också en viktig del i arbetet för att stärka folkhälsan i Uppsala.

470

Kulturupplevelser bör vara en naturlig del av skoltiden. Barn och unga i grundskola och gymnasium i Uppsala ska ha goda möjligheter att ta del av teaterföreställningar, konstutställningar och andra kulturföreteelser inom ramen för sin skoldag. Vi vill också att kommunen ska samverka med etablerade föreningar för att stärka deras utveckling. En kontinuerlig dialog bör därför fortsätta bedrivas med föreningar, skol- och fritidspersonal men också med socialtjänst och polis som en del i det förebyggande arbetet mot sociala problem.

Socialdemokraterna vill:

- Göra Uppsala till en föregångskommun för barn och ungas kulturutövande genom att fortsätta bygga ut kulturskolan och andra verksamheter som ger barn och unga möjlighet att utvecklas i sitt skapande.
- Utveckla kulturgarantin så att alla skolelever får ta del av minst en professionell kulturaktivitet per läsår, såväl i för- och grundskola som gymnasium.
- Fortsätta utveckla fritidsklubbar, fritidsgårdar och föreningsdriven fritidsverksamhet så att alla unga i Uppsala har möjlighet att delta i högkvalitativ fritidsverksamhet som inspirerar till aktivitet och engagemang.

Möjlighet för alla att utveckla sin kreativitet

480

Vi socialdemokrater vill att alla Uppsalabor ska ges jämlika möjligheter att utveckla sin kreativitet. Vi vill verka för fler mötesplatser, digitala som fysiska, i staden såväl som i våra tätorter på landsbygden. Vi vill stärka kultur- och föreningslivet i Uppsala och möjliggöra för fler Uppsalabor att engagera sig i det.

490

Vi behöver arbeta med att kartlägga behov, inspirera och uppmuntra eldsjälarna samt ge råd och stöd till etablerade och nya kulturföreningar. Kommunens olika aktörer ska fortsätta samverka för att underlätta för föreningslivet att utvecklas och uppmuntra fler till kreativitet. Även studieförbunden spelar en viktig roll för den att den kulturella infrastrukturen och att det livslånga lärandet och skapandet i Uppsala kan fortsätta. Genom att förbättra samverkan mellan kommunen och studieförbunden och att i större utsträckning arbeta mot gemensamma mål kan kulturutvecklingen främjas ytterligare.

500

Biblioteken i Uppsala spelar en oerhört viktig roll och bör fortsätta utvecklas till mer demokratiska mötesplatser. Det läsfrämjande uppdraget hos biblioteken ska utvecklas i former av ett mer uppsökande arbetssätt i samverkan med föreningslivet. Att verka för att nå ut brett med det läsfrämjande arbetet är en självklarhet för oss socialdemokrater. Vill utveckla både fasta och mobila biblioteksresurser med sikte på dagens och morgondagens Uppsalaboras behov. Uppsala kommun spelar i högsta grad en central roll för att stödja eldsjälarna och att erbjuda stöd till läsfrämjande verksamhet på arbetsplatser, i föreningslokaler och i bostadsområden runtomkring i Uppsala.

Socialdemokraterna vill:

- Stärka demokrati- och kulturperspektiven i samhällsplaneringen när Uppsala växer.
- Utveckla föreningsdrivna och kommunala mötesplatser i hela kommunen och öka inflytandet för närboende och föreningsliv.
- Utveckla befintliga bibliotek och bygga nya för att klara framtidens behov.
- Införa mer-öppet på landsbygdsbiblioteken för att öka kommuninvånarnas möjlighet att använda bibliotekens resurser under fler timmar på dygnet.
- Använda skollokaler för kulturaktiviteter i större grad än idag.

Ett blomstrande kulturliv

Vi socialdemokrater vill stärka Uppsala som kulturkommun. Uppsala ska kännetecknas av ett vitalt kulturliv som ligger före, spänner bågen och sticker ut hakan. Med starka kulturinstitutioner som jobbar aktivt för att nå nya målgrupper och ett vitalt och nyskapande fritt kulturliv blir Uppsala än mer intressant för såväl de som bor och verkar här som för de som är här på besök. Vi vill att konsten ska utgöra en större del av Uppsalabornas liv. Dels genom att utveckla ny offentlig konst i stadsdelar och i tätorterna på landsbygden men också genom att se till att det finns levande kulturmötesplatser såsom samlings- och kulturlokaler.

Socialdemokraterna vill:

- Utveckla, stärka och tillgängliggöra Uppsala konstmuseum.
- Fortsatt bygga ut den konstnärliga gestaltningen i hela kommunen.
- Stärka de fria kulturaktörerna och utveckla befintliga och nya kulturevenemang.

510 **Kunskap och demokrati gör Uppsala starkare**

För oss socialdemokrater är förskolans och skolans uppdrag att stärka alla barn och elevers kunskapsutveckling och rusta dem till att bli demokratiska och ansvarstagande medborgare. Skolan ska ge varje elev möjlighet att lära och utvecklas till en självständig individ och lägga grunden till ett framtida meningsfullt arbete. Varje barn och elev måste utmanas från sin nivå – oavsett om det handlar om att få extra stöd i undervisningen eller att utmanas i sitt lärande. Ingen ska hållas tillbaka eller lämnas efter.

520 Skolan ska samtidigt erbjuda möjligheter för eleverna att i gemenskap med sina kamrater ta sin del av ansvaret för att skolan blir en stimulerande och trygg miljö, en skoltid att minnas med glädje. Alla föräldrar ska känna sig trygga med att eleverna möts av kompetenta lärare i en trygg, stimulerande och lugn skolmiljö. Studiero ska råda i skolan. Skolan ska i sin undervisning och verksamhet vara en tydlig del i samhällets strävan efter att uppnå en demokratisk och hållbar utveckling. Skolan ska verka för ett mer jämlikt samhälle och bryta segregationen genom att skapa skolmiljöer där barn och ungdomar med olika social och ekonomisk bakgrund får möjlighet att studera tillsammans och utveckla vänskap. Skolan ska aktivt bidra till att utjämna människors möjligheter i livet. Genom att investera i utbildning rustar vi våra barn, ungdomar – och Uppsala – för dagens och morgondagens utmaningar.

530 För att ta tillvara kraften och engagemanget hos Uppsalas elever och föräldrar vill vi införa möjligheten till lokala skolstyrelser och uppmuntra elevernas självorganisering i elevråd, elevkårer och elevföreningar.

Under mandatperioden har vi påbörjat den största utbyggnaden av grundskolor och förskolor i Uppsalas historia. Utöver detta har vi påbörjat ett arbete för att stärka de pedagogiska verksamheterna, minska barngrupperna i förskolan för att varje barn ska bli sedd, höja skolresultaten och förbättra arbetsmiljö för våra medarbetare i skolan. Vi har också påbörjat ett arbete för att förbättra läraryrkets status.

540 Andelen som når gymnasiebehörighet ökar nu, barngrupperna i förskolan minskar, skolresultaten i Uppsala förbättras och fler förskolor och skolor växer fram. Det är bra. Men det finns fortsatt problem med ojämlikhet inom skolan, då resultaten skiljer sig åt mellan olika skolor i olika delar av kommunen. Alla elever når inte gymnasieexamen. Framöver behöver vi arbeta aktivt för att skolan kan välkomna och inkludera nyanlända elever i skolan. Vi har också stora rekryteringsutmaningar för lärare de kommande åren och vi behöver även fortsatt arbeta med att stärka läraryrkets attraktivitet.

550 Vi socialdemokrater ska fortsatt arbeta för en jämlik skola med kunskap i fokus. Skolresultaten och kunskapsutvecklingen i Uppsalas skolor ska förbättras genom att vi fortsatt arbetar för att minska klasser i de lägre årskurserna, skapa ordning och reda i klassrummen, investerar i våra lärare och ökar likvärdigheten mellan Uppsalas skolor. Vi vill också att utbildningen i förskola till gymnasieskola ska genomsyras av perspektivet hållbar utveckling. FN:s globala mål genom Agenda 2030 ska kunna vara en inspiration i skolarbetet.

Alla barn och elever ska nå kunskapsmålen

Vårt mål är att alla elever ska nå kunskapsmålen och att varje barn ska lära sig något nytt varje dag. Skolans uppdrag är att ge alla elever gedigna kunskaper, en demokratisk och social fostran och lust att vilja lära mer. Varje barn måste därför ges möjlighet att växa som individ och på allra bästa sätt utvecklas kunskapsmässigt. För att skapa en trygg och jämlik förskola och skola i Uppsala vill vi styra resurser till de förskolor och skolor som har störst behov.

560

Vi ska ha höga förväntningar på eleverna och lära dem att ta eget ansvar – samtidigt som skolan och undervisningen ska anpassas efter varje elevs behov. Det gäller både de elever som är i behov av extra stöd såväl som de som behöver extra utmaningar i skolan. En särskild utmaning är också att stärka varje barns språkliga kapital.

Förskolan är starten på det livslånga lärandet. Förskolan ska kännetecknas av trygghet, lek och lärande. Vi vill fortsätta bygga ut förskolan för att minska barngruppernas storlek och för att säkerställa att barnet får en förskoleplats inom utsatt tid. Förskolans roll och kvalitet ska stärkas för att nå en mer likvärdig skolstart för alla barn. Förskolan har stor betydelse för barnets utveckling. Barns ojämlika levnadsmiljöer skapar stora skillnader i deras utveckling. Förskolan kan på ett avgörande sätt kompensera dessa skillnader och utjämna uppväxtvillkor.

570

Vi socialdemokrater vill också stärka tillgången till fritids. Fritidshemmen är viktiga för att alla barn ska ha en meningsfull fritid, för gemenskap men också för det jämlika lärandet. Vi vill att fritids ska riktas in mer mot lärande och därmed stärka alla barn och elevers kunskapsutveckling. För att åstadkomma det behöver vi ha fler fritidspedagoger. Vi vill öka andelen fritidspedagoger i våra verksamheter.

580

Den psykiska ohälsan är ett växande samhällsproblem, inte minst bland unga, i Sverige. Att elever mår bra är en förutsättning för att de ska kunna stärkas i sin kunskapsutveckling. Skolan spelar en viktig roll i att i tid fånga upp de elever som visar tendenser till psykisk ohälsa. Därför vill vi stärka skolans hälsofrämjande arbete och tillgängligheten till elevhälsan.

Socialdemokraterna vill:

- Fortsätta minska barngrupperna i förskolan och klasstorlekarna i skolans lägre årskurser
- Förstärka undervisningsuppdraget i förskolan och förskoleklassen
- Utveckla lovskolan för fler elever
- Verka för ökad digitalisering av lärverktyg och stärka pedagogernas digitala kompetens
- Bedriva skolbiblioteksverksamhet för ökad tillgänglighet
- Ge stöd till föräldrar i hantering av barns kontakter på sociala medier

- Stärka simkunnigheten bland Uppsalas barn och unga
- Främja lärande för hållbar utveckling
- Arbeta för en successiv utökning av tiden i förskolan och på fritids för föräldralediga och arbetslösa
- Införa fler förskolebussar för att möjliggöra nya lärmiljöer och ökad rörelse och lek för barn
- Införa läsläsning under den samlade skoldagen
- Utöka samarbete mellan de estetiska programmen och stadens kulturinstitutioner och kulturliv
- Anställa fler fritidspedagoger till fritidshemmen

Varje barn och elev ska mötas av en kunnig profession

Målet med skolan är att stärka våra elevers kunskapsutveckling. En avgörande del i stärkta kunskapsresultat är att varje elev ska mötas av en skicklig lärare med tid för eleven. Skolans personal är till för eleverna och ska ge dem de bästa förutsättningarna att utvecklas.

590

Vi vill att familjer och föräldrar ska känna sig trygga med att deras barn får möta kompetenta lärare i en trygg skolmiljö. Rekryteringsutmaningen till läraryrket gör att vi måste arbeta aktivt för att förbättra arbetssituationen för våra lärare. Vi behöver också göra det attraktivt att återvända till läraryrket. Vi behöver investera i våra lärare och verka för bättre arbetsmiljö, arbetsvillkor samt möjlighet till utveckling.

600

För att förbättra kunskapsresultaten i skolan krävs att många ambitiösa och duktiga studenter väljer att utbilda sig till lärare. Då ska det också löna sig att utbilda sig till och arbeta som lärare. Varje skola i Uppsala ska ha skicklig personal i skolan. Vi vill att personaltätheten i våra skolor ska öka och arbeta för att avlasta lärarna genom ett effektivt administrativt stöd och flera olika professioner. De skickligaste lärarna ska attraheras till skolor med lägst resultat. För att göra läraryrket mer attraktivt har vi under mandatperioden lanserat en lokal lärarlönesatsning och startat ett arbete för att utveckla fler karriärvägar inom yrket. Detta är ett arbete vi vill fullfölja.

Socialdemokraterna vill:

- Fullfölja lärarlönesatsningen
- Fortsätta arbetet med en Uppsalamodell för professionsutveckling
- Anställa mer personal i skolan
- Arbeta fram ett återrekryteringsprogram för utbildade lärare
- Stärka kontakten mellan Uppsalas Universitets lärarutbildning och Uppsala kommuns skolor
- Genomföra aktiva åtgärder för att motivera fler att söka till lärarutbildningarna

Skolans roll för arbetsmarknaden

610 Skolan är början på det livslånga lärandet och lägger grunden för varje individs liv. Dagens gymnasieskola står inför andra utmaningar än vad som gällde för bara några årtionden sedan. I dag krävs en gymnasieutbildning för att få ett jobb och för att klara sig i ett allt mer komplext och kunskapsintensivt samhälle.

Vi behöver rusta kommande generationer med en bredd av kunskap och uppmuntra till att unga också söker sig till olika gymnasieprogram. Det krävs också att mötet mellan skolan och det kommande arbetslivet förenklas och glappet mellan skola och vidareutbildning eller arbete förkortas. Skolan måste bli bättre på att ge eleverna arbetslivserfarenhet genom prao och utökad samverkan med Ung Företagsamhet. Kommunens skolor ska aktivt, tillsammans med elever och föräldrar, arbeta för fler praktikplatser.

620 För att få fler unga att få upp ögonen för fler olika vägval har vi påbörjat ett arbete för att stärka yrkesutbildningarnas attraktivitet. Det är ett arbete som vi ser ett behov av att fortsätta med även framöver. Vi vill arbeta för att fler unga ska få möjlighet att förena lärandet i skolan med att möta arbetsgivare och fackliga organisationer under skoltiden.

Socialdemokraterna vill:

- Stärka yrkesutbildningarnas attraktivitet
- Införa yrkescollege
- Främja entreprenöriellt lärande
- Stärka föräldrars delaktighet i skolan
- Att fackliga företrädare ska ha möjlighet att delta under skolverksamhet och informera om fackets roll på arbetsmarknaden
- Stärka kontakten mellan gymnasieskolan och högre studier
- Införa möjligheten till lokala skolstyrelser och uppmuntra elevernas självorganisering i elevråd, elevkårer och elevföreningar.

En välfärd som går att lita på

Alla Uppsalabor ska ha jämlika förutsättningar till ett gott liv. Välfärd ska ge alla Uppsalabor möjlighet att färdas väl genom livet och finnas där när den behövs som mest. Vår övertygelse grundar sig i att alla ska bidra till och ta del av välärden på lika villkor. Vi är övertygade om att det ger bäst förutsättningar för alla människor - och hela vårt samhälle - att växa och utvecklas.

630 Det krävs en ansvarsfull ekonomisk politik för att säkra morgondagens välfärd. En långsiktigt hållbar ekonomi skapar goda förutsättningar för jobb och tillväxt och lägger grunden för investeringar i vår gemensamma välfärd. Överskotten i ekonomin ska användas till att anställa mer personal i välfärden.

I takt med att befolkningen växer och att vi blir allt fler äldre står vi de kommande åren inför stora behov av att stärka välfärden. Trots att Uppsala är en plats där allt fler idag kan känna framtidstro är det inte en självklarhet för alla. Det går bra för Uppsala - men det går inte bra för alla Uppsalabor. Idag finns stora skillnader i levnadsvillkor bland människor och våra olika områden i Uppsala. De sociala och ekonomiska klyftorna resulterar i hög grad ofta till sämre hälsa, utbildning och trygghet. Den generella välfärden måste stärkas.

640 Välfärden ska vara fokuserad på kvalitet – inte på vinstjakt. Därför kommer vi göra vad vi kan för att begränsa att enskilda aktörer ska kunna göra stora vinster på Uppsalabornas skattepengar.

En äldrevänlig kommun

Dagens äldre har lagt grunden för vårt välfärdssamhälle. Genom sitt arbete har de skapat de förmåner som gör att vi idag är friskare och lever längre än någonsin. Varje år får fler personer möjlighet att uppleva sin hundraårsdag. Det är en fantastisk utveckling och ett resultat av Sveriges välbefinnande och medvetna satsningar på en välfärd som ska finnas där när man behöver den.

650

Vår politik tar sin utgångspunkt i att äldre själva ska få bestämma över sitt liv och sin vardag - oavsett om det handlar om deltagande i arbetslivet, få hjälp från hemtjänsten. Vårt mål är att våra äldre ska kunna leva ett aktivt och gott liv efter pensionsåldern. Vi vill förbättra våra äldres möjligheter att leva hälsosamma och oberoende liv med ökad delaktighet i samhällsfrågor. Uppsalas äldre ska ges möjlighet till träning, aktiviteter och samvaro i nära anslutning till vård.

Uppsala har blivit medlem i Världshälsoorganisationens (WHO) nätverk för äldrevänliga städer. Att bli en äldrevänlig stad är ett långsiktigt åtagande. För att fler äldre ska kunna leva hälsosamma och oberoende liv måste vi förbättra samhällsstödet med bra hälso- och sjukvårdstjänster. Vi behöver också se över och anpassa transporter och mobilitet, utveckla boendeformer och bygga fler bostäder för våra äldre, samtidigt som vi anpassar och tillgängliggör utomhusmiljöer, parker och byggnader. Vi vill också stärka tillgången till social samvaro och delaktighet i samhället för våra äldre.

660

En stor utmaning för att trygga en äldreomsorg av hög kvalitet är att säkerställa att det finns tillräckliga resurser, utbildad personal och att bibehålla en god omsorg trots att allt fler är i behov av den.

Socialdemokraterna vill:

- Planera och bygga ut kommunen utifrån ett äldreperspektiv
- Arbeta med aktivitetsombud på äldreboenden
- Trygga kompetensförsörjningen av personal inom äldreomsorgen
- Förbättra kontinuiteten och tryggheten inom hemvården
- Stärka den yrkesmässiga och språkliga kompetensen inom äldreomsorgen genom förbättrad kompetensutveckling för personalen
- Bygga fler vård- och omsorgsboenden, moderna serviceboenden och fler seniorbostäder
- Främja äldres möjlighet till aktivitet och social samvaro bland annat genom uppsökande verksamhet och god tillgång till samlingslokaler

670 En omsorg av hög kvalitet

En viktig del i att säkerställa en bra omsorg av hög kvalitet är att se till att medarbetarna har bra arbetsvillkor och goda arbetsförhållanden. Att stärka egenmakt och inflytande är i sig också viktigt för ökad kvalitet inom omsorgen.

Kommunen har arbetat med att stärka inflytandet och egenmakten inom omsorgen genom att tillsammans med de som berörs utvecklat våra omsorgsinsatser. Vi har infört ett LSS-råd och utvecklat en delaktighetsmodell. Vi har även infört en anställningsgaranti och heltid som norm för att fler Uppsalabor ska söka sig till – och stanna kvar i – inom omsorgsyirken. Vi vill nu
680 intensifiera arbetet för att bibehålla och utveckla kvaliteten i omsorgen i takt med att fler kommer att vara i behov av den. Kvalitet ska inte kompromissas bort till förmån för kvantiteten. Det kräver att vi även framöver investerar i vår personal, löser rekryteringsbehoven och tillför resurser till välfärden.

Alla ska kunna leva fria och oberoende liv. För att lyckas med det måste vi även fortsättningsvis stärka arbetet för egenmakt inom omsorgen. Arbetet för att förbättra situationen för personer med funktionsnedsättning ska inte heller endast reduceras till omsorgs- och stödverksamheter. Här måste vi arbeta aktivt för att bredda våra verksamheter. Våra offentliga rum och kommunens verksamheter ska vara tillgängliga för alla, oavsett funktionsnedsättning. Vi vet att tillgängligheten
690 på många sätt behöver förbättras. Staden och hela kommunen behöver bli fysiskt mer tillgänglig men även möjligheten för alla att ta del av information behöver förbättras.

Socialdemokraterna vill:

- Fortsätta utveckla former för inflytande och egenmakt inom omsorgen
- Fortsätta arbetet med anställningsgaranti och heltid som norm
- Införa fler jobb och praktikplatser i kommunen för personer med funktionsnedsättning
- Att boende ska ges möjlighet att påverka när personal ska anställas på LSS-boenden
- Arbeta vidare med att hemmasittare kommer tillbaka till skola, arbete eller annan sysselsättning

Ett Uppsala som tar ansvar för miljö & klimat

Socialdemokraterna vill skapa framtidens Uppsala. Vi vill vara kommunen som visar vägen för en hållbar samhällsutveckling både i staden och på landsbygden. Vi ser behovet av att förvalta vår kommuns unika värden samtidigt som Uppsala är i ständig utveckling.

I den mån det är möjligt ska vi alltid ta ansvar för det kretslopp och stora nätverk av människor, organisationer, infrastruktur, varor och tjänster vår kommun utgör och är en del av.

700 Uppsala har förutsättningarna att fortsätta vara en förebild för andra städer inom arbetet mot fossilfrihet och att ta ansvar för miljö och klimat. Vi ska därför fortsätta arbetet med Agenda 2030 för att uppfylla Sveriges och FN:s ambitiösa mål för hållbar utveckling.

Vår politik grundar sig i strävan efter ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart samhälle. Uppsalas ekonomi, näringsliv, välfärd och miljö ska vara resilienta. En hållbar utveckling där vi tar ansvar för miljö och klimat är oerhört viktigt för att kunna säkra en god framtid för våra barn. Vi ska bygga ett Uppsala som generationer av Uppsalabor kan leva och växa i.

Främja det hållbara resandet

- 710 Biltrafiken och bilberoendet har under många år ökat, medan kollektivtrafiken tappat mark. Samtidigt har gång- och cykeltrafiken inte varit det självklara alternativ för korta transporter som det skulle kunna vara.

Vi behöver se till att minska bilberoendet för Uppsalas invånare genom att göra det enklare att välja andra färdmedel. Samtidigt vet vi att bilen är ett måste för många, inte minst för Uppsalas stora landsbygdsbefolkning. Därför ska bilen självklart förbli en möjlighet. Vi behöver planera staden så att det är möjligt för många att äga en bil, på egen hand eller via en bilpool, samtidigt som vi ser till att det i vardagen ska löna sig att välja att gå, cykla eller att via kollektivtrafiken ta sig dit man ska. Gående, cyklister och bilar måste kunna samsas på en mindre yta i vår växande stad.

Vi socialdemokrater vill fortsätta planera vår kommun med fokus på att gående, cyklister, kollektivtrafiken och bilarna ska kunna samsas på den yta som finns samtidigt som att vi ska eftersträva en god tillgänglighet. Det offentliga rummet ska utformas så att tillgängligheten säkras för alla.

Gång

- 730 Att promenera är inte bara skönt utan har också positiva effekter på den enskilde individens hälsa. Det är dessutom positivt ur ett folkhälsoperspektiv såväl som en miljö- och klimatsynpunkt. Vi vill uppmuntra Uppsalaborna till att välja gång bland annat genom att bygga ut fler promenadstråk, sätta ut fler parkbänkar runtomkring i kommunen och genom att prioritera gång- och cykelvägar vid plogning så att människor kan ta sig fram.

Cykel

- 740 Vi har målsättningen att Uppsala ska bli Sveriges bästa cykelstad. För att lyckas med det krävs att vi prioriterar fler cykelvägar, förbättrad säkerhet och bättre framkomlighet för cyklister när vi planerar och bygger ut Uppsala. Idag är det många som väljer cykeln som färdmedel i de centrala delarna av Uppsala. Vi vill höja ambitionen och se till att det ska finnas goda cykelförbindelser på Uppsalas landsbygd.

Att öka möjligheterna för fler att inte vara beroende av bilen krävs också en stadsplanering som krymper avstånden genom effektiva gång- och cykelförbindelser. Det ska vara enkelt, snabbt och säkert att byta från bil till cykel och kollektivtrafik vid infarts- och pendelparkeringar vid Uppsalas infarter och andra strategiska platser i kommunen.

Kollektivtrafik

750 Kollektivtrafiken måste fungera inom Uppsala, till och från andra kommuner i länet och för pendlare i hela Mälardalsregionen. Uppsalaborna måste kunna lita på att kollektivtrafiken fungerar som den ska.

Om järnvägen ska bli det naturliga valet mellan Uppsala och Stockholm måste kunna veta att tåget går och kommer fram i tid. Under mandatperioden har vi genom en överenskommelse mellan Uppsala kommun, Region Uppsala och regeringen fattat beslut om en historisk investeringsplan för Uppsalaregionen. Uppsalapaketet består av flera viktiga investeringar och innebär att två helt nya spårvägsspår i Uppsala, ny pendelstation i Bergsbrunna och fyra järnvägsspår mellan Uppsala och Stockholm.

Bil

760 Bilen är ett måste för många, inte minst för Uppsalas stora landsbygdsbefolkning. Därför ska bilen självklart förbli en möjlighet. Vi behöver planera staden så att det är möjligt för många att äga en bil, på egen hand eller via en bilpool, samtidigt som vi ser till att det i vardagen ska löna sig att välja att gå, cykla eller att via kollektivtrafiken ta sig dit man ska.

Det är viktigt att de som väljer bilen ska kunna ta sig fram. Gatorna i de centrala delarna av Uppsala ska inte vara kantade av parkerade bilar utan fokusera kring att gående, cyklister, kollektivtrafik och bilar kan ta sig fram på ett smidigt sätt. Vi vill upprätthålla en god framkomlighet i vår växande stad. För att långsiktigt verka för ett mer hållbart resande för bilen vill vi uppmuntra till elbilsanvändande genom att sätta upp fler elbilsladdstolpar och underlätta samåkning samt bilpoolsanvändande.

770

Flyg

Uppsala har en internationell storflygplats: Arlanda. Den är en viktig del i vår växande region och dessutom en av regionens största arbetsplatser. Vi socialdemokrater är därför negativa till att etablera Ärna flygplats som en civilflygplats. Detta också mot bakgrunden av de negativa konsekvenserna av ökad belastning med fler avgångar samt mer trafik till och från flygplatsen skulle medföra i form av ökade utsläpp.

Socialdemokraterna vill:

- Prioritera gående, cykeltrafik och kollektivtrafik som färdmedel
- Prioritera gång- och cykelvägar vid snöröjning
- Förbättra och anlägga fler gångstråk
- Placera ut fler parkbänkar runtomkring i kommunen
- Förbättra framkomligheten i staden
- Ta vara på de innovationer som digitaliseringen för med sig för att reformera hur vi reser och transporterar varor.
- Genomföra Uppsalapaketet med två nya spårvägsspår i Uppsala, ny pendelstation i Bergsbrunna och fyra järnvägsspår mellan Uppsala och Stockholm.

Vi investerar i aktiv miljö- och klimatpolitik tillsammans

- 780 En aktiv miljö- och klimatpolitik är en politik för framtidens jobb och därmed för framtidens välfärd. Investeringar i ny effektiv miljö- och klimativänlig teknik stärker vår konkurrenskraft, skapar nya företag och arbetstillfällen samt öppnar nya möjligheter för handeln, ekonomin och tillväxten. Uppsala ska tillsammans med akademi och näringsliv gå före i den hållbara omställningen och skapa bättre förutsättningar för våra företag att utveckla ny teknik med miljöprofil.

Förnybara bränslen och energianvändning

- 790 Uppsalas fjärrvärmenät och de olika närvärmenäten i kommunens tätorter är en stor tillgång. Vi socialdemokrater är positiva till en fortsatt utbyggnad av detta. För att maximera miljönyttan vill vi att kommunen ska verka för en cirkulär ekonomi och att avfallsinsamlingen förbättras. I kommunens inköp av mat och produkter ska vi efterfråga och värdesätta miljövänlig och klimatsmart mat.

- En stor utmaning framöver är att ställa om elproduktionen och el-användandet. Därför ska vi sträva efter att kommunens egen energianvändning ska vara förnyelsebar. En långsiktig målsättning är att kommunens verksamheter ska vara självförsörjande på förnyelsebar el. Det gynnar både miljön och kommunens ekonomi. För att uppnå den potential som finns i en smartare energianvändning krävs också att kommunen strävar efter att välja energieffektiva byggnader, fordon och teknik i sina verksamheter. Vi vill ställa krav på energieffektivisering i såväl ny som gammal bebyggelse.
- 800

Aktiv energi- och klimatrådgivning

Kommunen ska vara ett föredöme men utan Uppsalabornas egna insatser kan vi inte ställa om Uppsala. Vi vill att kommunen ska verka för att främja hållbara vanor hos Uppsalaborna genom att erbjuda energi- och klimatrådgivning. Det kan handla om att inspirera till egen energiproduktion, underlätta för hållbara resor och att uppmuntra till en medveten konsumtion.

Socialdemokraterna vill:

- I samarbete med universitet, näringsliv och civilsamhälle ta ansvar för att minska utsläppen av växthusgaser, motverka klimatförändringarna och uppnå de nationella miljömålen.
- Främja hållbara vanor och en uthållig resursanvändning genom ett aktivt informations- och påverkansarbete, en aktiv energi- och klimatrådgivning och en kommunal planering som gör de hållbara valen möjliga.
- Den mat som kommunen köper ska vara miljö- och klimatsmart. Kommunen ska värdesätta och efterfråga att köpta produkter är anpassade för effektiv materialåtervinning
- Främja ett effektivt energianvändande och en hållbar energianvändning.
- Främja odling för Uppsalabor som inte har tillgång till egen mark.

810

Ett levande folkstyre

Uppsala kommun har flera olika roller och funktioner. I första hand är kommunen en demokratisk organisation som på medborgarnas mandat styr och leder utvecklingen framåt. Kommunen som organisation består av nämnder, kontor, styrelser, förvaltningar och bolag. Kommunen har också ett stort ansvar som arbetsgivare.

För oss utgår politiken alltid från medborgarna. Folkvalda politiker styr arbetet i kommunen och utvecklar det tillsammans med tjänstemän inom de kommunala förvaltningarna. Politiken ska sätta tydliga ramar och styra kommunens utveckling utifrån det mandat de givits av

820 Uppsalaborna.

Ordning och reda i ekonomin

God ekonomisk hushållning, sunda finanser och att de som kan arbeta också arbetar är en förutsättning för att vi ska kunna utveckla välfärden och se till att kommunens verksamheter håller en hög kvalitet. Kommunens intäkter i form av skatter och avgifter ska vara tillräckliga för att kunna leverera en god gemensam välfärd. Vi ska samtidigt verka för att varje skattekrona används på ett ansvarsfullt sätt.

830 En långsiktigt hållbar ekonomi med en ekonomisk buffert är nödvändigt för att kunna investera i morgondagens välfärd och bygga ut förskolor, skolor, äldreboenden, infrastrukturen samt kultur och idrott. Därför ska vi se till att hushålla med kommunens resurser samtidigt som vi gör nödvändiga investeringar för jobben, skolan och välfärden.

Vi socialdemokrater ser vikten av att satsa på förebyggande arbete och social hållbarhet både för den enskilda individen och kommunens ekonomi i stort. Det ekonomiska synsättet ska utgå ifrån att god ekonomisk hushållning är en form av förebyggande arbete. Med sociala investeringar som förebygger sociala problem, minskar segregationen och får fler Uppsalabor i studier eller arbete tar vi också bättre vara på människors egna resurser och drömmar.

840

Den digitala utvecklingen skapar nya förutsättningar för att utveckla den kommunala verksamheten och servicen till kommuninvånarna. Det kan handla om allt ifrån mer-öppna bibliotek till digitala inslag i undervisning och omsorg eller fler och smartare it-tjänster för den som bokar en lokal eller skickar in en ansökan. Uppsala ska vara en föregångskommun som tar vara på de möjligheter den digitala utvecklingen innebär. Det stärker också förutsättningarna att kunna utveckla stödet till de kommuninvånare som har liten tillgång till digitala resurser.

Vi socialdemokrater kommer se till att kommunen på alla nivåer får en vass internkontroll och att tydliga åtgärder vidtas för att minimera riskerna för korruption och oegentligheter i all skattefinansierad verksamhet.

850

För att få medborgarnas stöd och förtroende för en politik med höga ambitioner för jobben, skolan och välfärden i kommunen måste alla kunna lita på att det gemensamma bästa – inte egenintresset – står i fokus för politiker och tjänstemän.

Socialdemokraterna vill:

- Ta ansvar för en god ekonomisk hushållning, stabila finanser och en oklanderlig kommunal förvaltning.
- Att varje skattekrona ska användas på ett ansvarsfullt sätt
- Arbeta med sociala investeringar för att förebygga sociala problem
- Fortsätta stärka arbetet med kommunens internkontroll och arbetet för att upptäcka och förebygga korruption och oegentligheter.
- Ta tillvara på digitaliseringens möjligheter inom den kommunala verksamheten
- Ge stöd till kommuninvånare med liten tillgång till digitala resurser

Kommunen som garant för välfärden

860 Människor är olika och den lösning som fungerar bra för den ena passar inte för den andra. Som medborgare måste vi kunna välja men också kunna påverka och få gehör för synpunkter och förbättringsförslag. Skolan, äldreomsorgen och andra kommunala verksamheter måste därför alltid utvecklas och förbättra kvalitet och bemötande genom att vara flexibla, lyhörda och kunna erbjuda en mångfald av alternativ.

Privatiseringar i olika former förs ofta fram som ett medel för att öka valfriheten och effektivisera kommunens verksamheter. Vi tycker inte att diskussionen om hur vi på bästa sätt ska utveckla kommunens verksamheter ska begränsas till en fråga om offentlig eller privat regi.

870 För oss socialdemokrater är inte privatiseringar och konkurrensutsättningar ett mål i sig. Vinstintresset ska inte överordnas välfärdens kvalitet. Vi vill ha en ökad kvalitet i de kommunala verksamheterna där ökat inflytande för brukare och personal står i fokus.

En andel verksamheter bedrivs i dag av privata eller ideella utförare. Meddelarfriheten och den offentliga insynen ska garanteras i alla verksamheter som finansieras med skattemedel. Kommunen ska vid upphandling även fortsättningsvis ställa krav på rätt till heltid samt kollektivavtal.

880 Vi socialdemokrater ser gärna en utveckling av non-profitaktörer inom kommunens verksamheter. Vi vill komma bort från den ofta svartvita bild där kommunens verksamheter antingen drivs helt och hållet i egen regi eller där allt upphandlas i konkurrensen om lägsta pris. I detta arbete ser vi möjlighet att via partnerskap överlåta drift av olika verksamheter till lokala föreningar eller allmännyttiga stiftelser.

Den sociala ekonomin - som rymmer såväl ideella föreningar, kooperativ, ekonomiska föreningar, sociala företag, allmännyttiga stiftelser och liknande sammanslutningar – saknar vinstintresse och låter i stället varenda krona gå till verksamheten och i slutändan de Uppsalabor som nyttjar den. Vi ser de styrkor och möjligheter som föreningslivet besitter och tror på den inneboende kraften i människors engagemang och gemensamma förmåga.

890

Socialdemokraterna vill:

- Systematiskt säkra och förbättra kvaliteten i all kommunalt finansierad verksamhet, oavsett driftsform.
- Utveckla välfärdsverksamheterna med respekt för välfärdsprofessionerna och i ett nära partnerskap med Uppsalas föreningsliv och civila samhälle.
- Motverka oegentligheter genom att garantera de anställdas meddelarfrihet, offentlighetsprincipen och den offentliga insynen i alla verksamheter som finansieras med skattemedel.

Kommunen som arbetsgivare

900 Trots att Sverige är ett av världens mest jämställda länder är arbetsmarknaden långt ifrån jämställd. Sysselsättningen bland kvinnor är lägre än sysselsättningen bland män och kvinnor har lägre löner än män. Medan ett heltidsarbete är en självklarhet för de flesta män tvingas fortfarande många kvinnor acceptera ett deltidsarbete och en lön som det inte går att försörja sig på. Det resulterar också i lägre pension och lägre ersättningsnivåer för kvinnor. För oss socialdemokrater är det självklart att verka för jämställda löner och arbetsvillkor i kommunen.

910 Heltid ska vara norm på hela arbetsmarknaden och Uppsala kommun ska vara ett föredöme som arbetsgivare. Därför ska heltid vara en rättighet för alla anställda inom Uppsala kommun och kommunen måste tillsammans med de fackliga organisationerna systematiskt arbeta med att förändra organisation, arbetstider och sysselsättningsgrader. Vi vill även fortsättningsvis ställa krav på heltid vid upphandlingar så att rätten till heltid kan gälla i all skattefinansierad verksamhet. Att ersätta ofrivilliga deltidsanställningar med delade turer eller andra åtgärder som försämrar arbetsvillkoren är ingen lösning. Idag är det också många medarbetare som inte orkar jobba heltid på grund av brister i arbetsmiljön. För oss socialdemokrater är en god arbetsmiljö en förutsättning för ett hållbart arbetsliv.

För att utveckla verksamheten på bästa sätt behöver vi kunna tillvarata personalens engagemang och kompetens. Allt för länge har den offentliga verksamheten styrts av idéer som hämtats från det privata näringslivet. Detta har ibland sammanfattats i begreppet New Public Management.

920 Genom initiativ bland annat från regeringen med Tillitsdelegationen har det påbörjats ett arbete med att göra om styrningen av den offentliga verksamheten till en modell som baseras på tillit till personalens professionalitet. Detta är ytterst angeläget att utveckla i en kommun som har en avancerad demokratisk modell för styrning med nämnder ansvariga för kommunens verksamhet direkt under det direktvalda organet kommunfullmäktige. Samtidigt som den kommunala verksamheten rymmer en rad olika tydliga professioner som bör ges möjlighet att utföra ett bra arbete inom ramen för de demokratiskt fattade besluten. Ibland benämns olika styrmodeller för hierarki, marknad eller nätverk. Dessa karaktäriseras av olika begrepp som beordrad, belönad och betrodd.

930 En kommun är ett exempel på en organisation som passar väl för nätverksstyrning, där kodordet för modellen är betrodd. Vi vill eftersträva en tillitsbaserad styrning som tar tillvara på personalens professionalitet som gagnar verksamhetens utveckling.

Socialdemokraterna vill:

- Fortsätta med heltid som norm i samtliga kommunala verksamheter.

- Trygga kompetensförsörjningen och stärka kompetensutvecklingen inom välfärdens bristyrken
- Verka för en mer tillitsbaserad styrning
- Arbeta för att slopa delade turer inom kommunens verksamheter
- Säkerställa att nolltolerans mot sexuella trakasserier och övergrepp implementeras inom alla verksamheter

Kommunen som konsument

940 Varje år upphandlar kommunen varor och tjänster för miljardbelopp. Kommunen måste därför säkerställa att de gemensamma skattepengarna används på ett klokt sätt och att goda arbetsvillkor för de anställda upprätthålls, oavsett vem det är som driver verksamheten. Det är därför viktigt att kommunen ställer tydliga sociala och etiska krav i sina upphandlingar.

Företag som vill leverera produkter och tjänster till Uppsala kommun ska intyga att de är framställda under förhållanden som är förenliga med kommunens uppförandekod. Respekt för gällande kollektivavtal och den arbetsrättsliga lagstiftningen ska vara en självklar utgångspunkt för all upphandling.

950 Som Sveriges fjärde största kommun har Uppsala en stor potential att aktivt bidra i arbetet för klimatsmarta lösningar, mänskliga rättigheter och goda arbetsvillkor. Uppsala kommun är diplomerad som en Fairtrade City, vilket är ett resultat av samverkan mellan kommunen och andra lokala aktörer. Målet är mer rättvis handel och etisk konsumtion i hela kommunen. Diplomeringen innebär att kommunen lever upp till kriterier som rör etisk upphandling, aktivt informationsarbete och att det finns ett utbud av Fairtrade-märkta produkter i butik, på serveringsställen och arbetsplatser. Vi följer också ILO:s kärnkonvention för arbetslivs- och sysselsättningsfrågor.

Socialdemokraterna vill:

- Att respekt för gällande kollektivavtal och arbetsrättslig lagstiftning ska vara en självklar utgångspunkt för all upphandling.
- Utforma kommunens upphandling så att även små- och medelstora företag kan lägga anbud
- Fortsatt ställa krav på heltid vid upphandlingar så att rätten till heltid kan gälla i all skattefinansierad verksamhet